XLIV. évf. Kolozsvár, 1934. december. 11—12. szám

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

2 LEI 2 LEI ROMANIA POSTA

Unitarian College for the
ministry
Berceley
California
America

Kedves emlék és hálás megemlékezés.

A nemes lélek felejthetetlen munkája.

Kis fiam hittankönyve került kezembe (Benczédi Pál, Evangéliumi történetek) és azt forgatva, felötlöttek nekem a következő sorok:

„Jézus a legtisztább és a legszentebb életű ember volt.“ „Nem értették meg Jézust, aki a tiszta szív és szeretet volt“, stb.

Ismét meglepett az a mély tartalom, amely ezekben a sorokban, Jézus emberi mivoltában, ki nem mondottan rejlik. Azt tartalmazza ez a pár szó, hogy nem kell Istennek, Isten fiának lenni ahhoz, hogy a lélek nemességének, a jóságnak egy olyan magaslatára emelkedjünk, miként Jézus, az emberek legjobbika és legnemesebbje. Soha se kell megállanunk valamely cselekedetünknél, mondva: hogy a jóságnak, önfeláldozásnak ez a foka több, mint amire az ember hivatva van. Sohasem kell attól félnünk, hogy ideális gondolkozásunk nem illik bele abba a nehéz, gondokkal terhes világba, amelyben ma élünk, és amelyben ideálizmus és jóindulat szinte gyengeségnek számítanak. Tartsuk meg a bátorságot, amely a jósághoz és ideálizmushoz szükséges!

Sok jóval és rosszal találkoztam életemben, aminthogy éppen a legnehezebb időkben, a legválságosabb helyzetekben mutatkozik meg az ember a maga igazi mivoltában. De különösen megragadott egy kis epizód, amelyről itt meg akarnék emlékezni, és amelyről szeretném, ha sokan olvasnának.

A háborúban történt. Az országútat teljes szélességében úgy elfoglalták a menekülők szekerei, hogy kitérni teljes lehetetlenség volt. Időnként a torlódásban egy-egy szekér kiszorult az árokba; az asszonyok kétségbeesett kiáltozásától, gyermekek sikoltozásától visszhangzott az út. Hol egy anya kereste kétségbeesett sírással elvesztett gyermekét, hol egy eltévedt gyermek szüleit; ha egymásra találtak a menekülés zűrzavarában, olyan boldogan rohantak egymás karjaiba, mintha a halálból tértek volna vissza.

Az út egy helyen meredek dombon vezetett fel, és ezen a hosszú meredeken a kis parasztlovacskák egy része nem is tudta felvonni a túlságosan megrakott szekereket. Meglepően szép, nemes külsejű, komolyszemű, fiatal falusi ember állott az úton; két erős lovát elébe fogta a szekereknek és egymásután húzta fel a meredek tetejéig. Abban a zűrzavarban, ahol úgyszólván mindenki csak magával törődött, végtelenül meglepett ez a fiatal gazda, aki oly nemes szívvel segített minden arramenőn, olyan embereken, akiket soha sem látott, és bizonnyal soha többé nem is fog látni. Hogy mikép szólítottam meg, mit mondottam neki, arra már nem emlékezem. Azt azonban tudom,

hogy azonnal elvezetett a domb aljában fekvő kis házába, ahol felesége (mint utólag hallottam), reggeltől estig kenyeret sütött és osztogatta a menekülőknek. Én is kaptam tőle egy fél kenyeret és mondhatom, soha semmiféle ajándék, vagy az emberek velem szemben más alkalommal itt-ott megnyilvánuló jóindulata úgy meg nem kapott, mint ezeknek az embereknek egyszerű jósága. Bárcsak szemük elé kerülne ez a pár sor, és látnák, hogy ennyi év után is mily hálával emlékezem meg róluk.

A brassói templomépítés ügye.

Ugy látszik, hogy ebben a mindnyájunkat annyira lesujtó dologban végre kedvező fordulat állott be.

E hó 12-re tárgyalás volt kitűzve Kolozsvárt, amelyen az annakidején történt ajándékozás megsemmisitéséről kellett volna dönteni. Egy héttel a tárgyalás előtt azonban a belügyminiszter úr intézkedett a tárgyalás elhalasztása iránt és intézkedett az itteni interimár bizottság elnökénél, hogy az egyház vezetőségével a tárgyalásokat újból vegye fel.

Nem akarjuk elmulasztani, hogy e helyen meg ne emlékezzünk Dumitrescu Pârvu úrnak, az interimár bizottság elnökének arról a jóindulatáról, amellyel sérelmeinket meghallgatta és amellyel ügyünket mindjárt hivatala átvételétől fogva kezelte. Meg akarunk erről emlékezni, akár sikerül ügyünknek kedvező elintézése, akár nem.

Az ügy jelenleg úgy áll, hogy egy a templomépítésre nagyon alkalmas kétezer négyzetméteres helyet, a jelenleginek nagyságban kétszeresét, a város felajánlott a brassói egyházközségnek, cserébe az eddig birt területért, a beszüntetett építkezésből származó kártéritési igényünket pedig módunkban áll továbbra is fenntartani. A fentemlített terület már ki is jelöltetett és a vonatkozó okmányok jóváhagyás végett a miniszériumnak beküldettek. Igy remélhető, hogy végre nyugvópontra fog jutni ez az ügy, amely bennünket oly fájdalmasan sujtott.

Hálával kell itt megemlékeznünk Kovács Lajos tiszteletesnek fáradhatatlan, pihenést nem ismerő munkálkodásáról, és soha meg nem szünő ügybuzgalmáról, éber figyelméről, amely minden lehetőséget kihasznált. Az ő munkálkodásának köszönhetjük ezt az eredményt. Ő volt az, aki annakidején is az adományozás érdekében sikerrel eljárt és akinek úgy látszik most is sikerülni fog szerencsés befejezés felé vinni a számunkra oly sok áldozat után és oly sok megpróbáltatással megindult építkezést.

De éppen az, hogy nem könnyen, hanem sok áldozat és sok megpróbáltatás után fogunk végre templomunkhoz jutni, ezerszeresre fogja emelni annak értékét szemünkben.

(Brassó.) *Presbiter.*

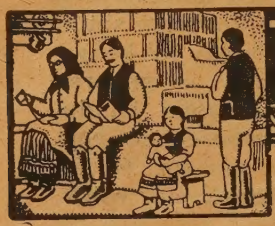

TŰZHELY MELLETT

Betlehemi ének

Irta: Boross Elek.

De szép is volna Istenem! . . .
— — — — — — — — — —

Ha a vén világ újjá születne
S a tisztúlt ember csupán szeretne,

Ha gyülölet-mag ki nem csirázna,
Ember és Sátán sohsem vitázna . . .

Ha könnyet törlő égi Szeretet
Kapcsolna össze minden lelkeket,

Ha azért küzdne minden szív, elme,
Hogy Igazságnak legyen győzelme,

Ha a Jóságnak szent diadalma
Lenne az ember földi hatalma,

Ha szívek zárja ne lenne zárva
S ne lenne senki golgothás árva . . .

Ha minden sebre jútna Gileád,
Balzsam, amit ma ember-kéz nem ád,

Ha nem lennének tövis-koszorúk,
Martir-homlokok, szemek szomorúk,

Ha minden szemben az Eg ragyogna
S Jézus lelkének tüze lobogna . . .

Ha Betlehemnek szent jászolától,
Ujjá születnénk holnapra — mától,

Ha a Messiás varázz-csillaga
Ily csudát tenne egyszer valaha,

Ha így születnék egyszer a Mester,
Örök mementós, intő kereszttel . . .

S ha megértenék minden emberek,
Bábel építők hogy ne legyenek,

Ha a Megváltó kicsordult vére
Az új embernek lenne a bére —

S ha nyilnék nyomán csak Jóság-virág:
De szép is volna akkor a világ!

Ember, ki sorsod gyakran átkozod,
Az volna ám a nagy Karácsonyod!

Diadal volna, csodás győzelem,
Új ember győzne régi emberen,

Ki nem aludnék Bethlehem fénye
S a Mester élne, örökké élne! . . .

— — — — — — — — — —

Karácsony!

Ily álmot láttatsz velem! —
De szép is volna, Istenem! . . .

Én láttam az Istent.

Én láttam az Istent,
Hallottam szavát.
Te is meglátod barátom
Csak nyisd ki a lelked ablakát.
Nézz az erdőre, mezőre,
Hegyre, völgyre;
Ameddig a szemed lát,
Hol zúgó áradat tör
A gátakon át.
Hol virág fakad,
Hol ember állat él
Mindenütt meglátod;
Meghallod a szavát
Csak nyisd ki, csak nyisd ki
A lelked ablakát!...

Izsák Domokos.

Karácsonyi színdarab kisgyermekek részére.

Személyek:

Kisleányok — Angyalok
Kisfiúk — Pásztorok

Szín: Iskola v. ovóda előtti térség.

PISTA *(Juliskával együtt jön baloldalról és középen megállanak):* Úgylátszik mi korán jöttünk, nincsen itt még senki sem.

JULISKA: Nem baj Pista, majd eljönnek, üljünk le és várjunk itt.

PISTA: Ni-ni, már jönnek is ketten, ha jól látom, Lajcsiék.

JULISKA: Az ám, ni, hogy összebújtak, mintha testvérek volnának. *(Mindketten a másik oldal felé figyelnek, ahonnan jönnek Lajcsi és Anna kézenfogva.)*

LAJCSI: Szervusz Pista! Már itt vagytok?

ANNA: Azt hittem, hogy elsők leszünk, szaladtunk is egy kicsit.

TERÉZ és MANCI *(balról beszaladnak a többihez):* Hopp, hopp, itt vagyunk már mi is, gyertek játszunk valamit!

MIND *(kiabálva)*: Jó lesz, jó lesz, de mit játszunk?

PISTA: Megmondom én, ha mindenki rám hallgat.

MIND: Hallgassuk meg! Mondjad Pista!

PISTA: Üljünk körbe s mondjuk el az éjszakai álmunkat.

LAJCSI: Jó lesz, kezdje el Juliska!

JULISKA: *(Mialatt leülnek mind).* Jó, elmondom, mit álmodtam, hallgassatok csak ide. Azt álmodtam, hogy Jézuska született Betlehembe.

LAJCSI: Jaj be szép volt az én álmom, angyalokról álmodtam. Énekeltem velük együtt s mennyből földre szállottam.

TERÉZ: Ezüstcsengő csinlingelte, megszületett Jézuska,
Az angyalok énekeltek, én halottam álmomban.

MANCI: De én három királyt láttam, hogy a bölcsőkhöz [mentek
S a kicsi Jézuska előtt mind tiszteletet tettek.

PISTA: De ki látott pásztorokat Betlehem felé menni
S a kis Jézus bölcsőjére ajándékot tenni?

ANNA: De legszebb volt az én álmom, talán el sem hiszitek:

Betlehemben fényes csillag ragyogta be az eget
S ez a csillag szépen leszállt a kis Jézus fejére
És eltöltött minden szivet a szeretet s a béke.

(Most a színen kétfelől két angyal jelenik meg.)

I. ANGYAL: Csodálkoztok ugye rajtunk, hogy a földre [szálltunk
S itt e kicsiny ovódában reátok találtunk?
A Jézuska küldött minket s azt üzeni néktek,
Hogy egymást, mint jó testvérek mindig szeressétek.

II. ANGYAL: A jó gyermekeket bizony szerti Jézuska,
De azt nem szereti, ki rossz, engedetlen s lusta.
Legyetek jók s teljesítjük, most is amit kívántok,
Szóljatok hát csak szaporán, mit kívántok, mondjátok.

(Gyermekek az angyalok megjelenésétől kezdve csodálkozó, nagy szemeket meresztenek az angyalokra végig, most pedig zavartan néznek egymásra, majd csendben bíztatják egymást).

PISTA: Mondjad Julis, te bátrabb vagy.

MANCI: Anna mondja, ő bátrabb.

LAJCSI: Ne féljetek, az angyalok egyikünket sem bántanak.

(Ezalatt a gyerekek előre tuszkolják maguk közül egyiket, Annát.)

ANNA: Mennybéli kis angyalkáink, úgy szeretnők, ha [látnánk,
Hol született Betlehemben a mi kicsiny Jézuskánk.

(Ezalatt a gyermekek mögött szétnyilik a függöny s látható a betlehemi kép, a rendezés szerint. Élőkép a legjobb. A jászolbölcső, Mária, Pásztorok, esetleg a királyok, kisbárányka, stb., a lehetőség szerint.)

ANGYAL: Kívánságotok teljesül, im nézzétek a képet
Csendüljön fel ajkatokon a karácsonyi ének!

(Gyermekek megfordulnak s a kép láttára áhítattal énekelnek egy tetszésszerinti karácsonyi éneket, melynek végeztével a függöny legördül).

Vége.

Fekete Lajos.

Kerestem az Istent...

Vannak, kik „keresik az Istent“
és „sehol se találják“, —
vannak, kik a Jézus szent
nevét kiáltják, —
vannak, kik a nagy látatlanban
keresik a hitet, az ős bizodalmat, s
nem találják sehol,
de én megtaláltam; — kerestem az Istent,
s megtaláltam ott hol, —
a Szív gerjedelme, szeretete honol!...
Ahol minden érzés a szív dobbanása,
ahol Jézusunknak szent elhivatása
sugja, mondja nekem: keressed, mert
megtalálod, s már meg is találtad
akit úgy kerestél, akit úgy fürkésztél: —
— szivedben az Isten!...

— — — — — — — — — —

— — — — — — — — — —

Bús őszi Napsugár le-le süt a Földre,
Őszharmatos fűszál ráborul — föléje,
Komor merengéssel, kerestem az Istent,
Vágytam látni, tudni mindent, sok sok mindent,
S mikor ráakadtam, őszharmatos füre,
Letérdeltem s megcsókoltam, —
Könyörögtem, imádkoztam, rátaláltam
akit úgy kerestem, a nagy és hatalmas
jó Atya-Istenre!...

(Sepsiszentgyörgy.)

Dr. Szánthóné-Sükösd Vilma.

Gyulai Pál »Éji látogatás« c. versének megszemélyesítése.

SZEMÉLYEK:

1. Az anya.
2. I. árva.
3. II. árva.
4. III. árva.
5. Szavaló lány.
6. Énekkar.

Szín: Gyengén világított, egyszerű, szegényes szoba. Ággyal és régi kopott bútordarabokkal. A bútorokon itt is, ott is ruha, vagy egyéb házi tárgyak láthatók.

Előadás: Lefüggönyözött színpad. A szokásos csengetés vagy egyéb jeladás után, a színpad mögött, baloldalt, az énekkar halkan énekeli az „Árva fiú és az árva madár" című dalt. Az éneklés alatt a függöny lassan emelkedik és az ének harmadik soránál már láthatóvá lesz a teljes szín, az ágyon ülő és egymásra borult három síró árvával. Az ének végeztével beállott csend és kevés szünet után a színpad jobboldalának első sarkában álló „Szavaló lány" rámutatva a síró árvákra, a költemény első szakaszát mondja:

SZAVALÓ LÁNY:
Három árva sír magában,
Elehagyott, sötét szobában;

(Künn erős szélzúgás).

SZAVALÓ LÁNY *(Kevés szünet után):*
Zivataros, hideg éj van,
Édes anyjok künn a sírban.

(Az árvák hangosan zokognak és egy kevés idő után):

I. ÁRVA *(égre tekintve, hangosan zokogva mondja)*
„Édes anyám... édes anyám!
Altass el már... úgy alhatnám!"

SZAVALÓ LÁNY *(Kevés szünet után):*
Mond az egyik s el nem alszik,
Sóhajtása föl-föl hallszik.

II. ÁRVA:
Beteg vagyok — édesanyám!
Hol maradtál? Nem gondolsz rám!

SZAVALÓ LÁNY:
Mond a másik s jajjal végzi,
A fájdalmat kétszer érzi.

III. ÁRVA *(Kevés szünet után):*
Édes anyám, gyújts világot!
Nem tudom én, jaj, mit látok!

SZAVALÓ LÁNY:
Harmadik mond, mindenik sír...

(A távolból hallatszó harangszó után):

SZAVALÓ LÁNY:
Temetőben mozdul egy sír...

ÉNEKKAR *(színpad mögött, csendesen):* „Gondviselő jó Atyám vagy“ kezdetű éneket énekli.

SZAVALÓ LÁNY *(az ének végeztével, a temető felé tekintve):*

„Megnyílnak a nehéz hantok...

(figyel s majd a hallgatóság felé):

Kilép sírból édes anyjok,
Tova lebben a vak éjben,
Hazafelé az ösvényen.

(A fekete ruhába öltözött anya az utolsó sornál belép a színpadra. Megáll, figyel és óvatosan alvó gyermekei felé tart).

SZAVALÓ LÁNY *(ezalatt):*

Arca halvány, hangj' a régi...

(Az árvák észre veszik, figyelik s majd fennhangon fogadják: „Ez az anyánk, ez az édes anyánk“! És egymás nyakába borulnak, az anya rendre csókolja őket, az árvák pedig az édes anyát csókolják).

SZAVALÓ LÁNY *(ezalatt):*

Fia, lánya megösméri...
Immár tőle hogyan félne?
Megcsókolják, mintha élne.

(Az anya pedig):

SZAVALÓ LÁNY:

Az egyiket betakarja,
Másikat fölfogja karja.
Elringatja, elaltatja,
Harmadikat ápolgatja...
És ott virraszt a kis ágyon...

(Az árvák egymás vállára borulva elalszanak).

SZAVALÓ LÁNY:

Mig elalszik mind a három.

Azután az édesanya az ágyról fölkel és...):

SZAVALÓ LÁNY:

Majd megindul széttekintget,
Keresi a régi rendet.
Rendbe hozza a szobácskát,
Helyre teszi a ruhhácskát...

(közben pedig...):

SZAVALÓ LÁNY:

Az alvókat hosszan nézi,
Csókját százszor megtetézi.

(Óraütés, kakasszólás és a hajnali harangszó végeztével):

SZAVALÓ LÁNY *(szomorúan):*

Kakas szólal, üt az óra,
El kell válni virradóra!

(Az anya övéihez megy, átöleli, megcsókolja, s aztán távozik, de mindig vissza, visszanéz és kétszer is visszatér, megcsókolja az alvókat, gondosan betakarja s aztán szemeit törölve, búcsút intve

távozik. A színpad kijáratánál megáll, figyel s mégegyszer övéinek búcsút intve eltávozik).

SZAVALÓ LÁNY *(az anyáank ez utóbbi cselekvése alatt):*

Visszanézz a véghatárrul...

ÉNEKKAR *(az anya távozása, a színpadról való kilépésekor énekli):*

„Hozzád megyek Uram!" kezdetű dal egy szakaszát.

SZAVALÓ LÁNY *(az ének végeztével, a temetőt figyelve):*

Sír megnyílik, sír bezárul...
Oh, a sír sok mindent elfed,
Bút, örömet, fényt, szerelmet;
De ki gyermekét szerette,
Gondját sír el nem temette.

(FÜGGÖNY.)

Lőrinczy Miklós.

Falusi karácsony.

Kivilágít az utcára
Kunyhóból a lámpa lángja.
Úgy csalogat, úgy marasztal
A terített gazdag asztal.

Együtt van az egész család,
A vacsorát úgy fogyasztják.
Jó ízűen eddegélnek
Van keletje a kenyérnek.

Ha végeztek, imádkoznak,
És csendesen asztalt bontnak.
Körül ülik a kemencét,
Megered aztán a beszéd.

A nagyapó viszi a szót,
Szokás szerint övé a jog.
Él is vele, száll a lelke,
S megindul a rege, mese.

Csupa élet minden szava,
Épül a ház népe rajta,
S az örömben föl sem tetszik,
Hogy a szél bekérezkedik.

Dirmeg, dörmög, de hiába,
Senki sem ad a szavára;
Oh! de hát ki is gondolna,
Ily derűben a viharra.

Lőrinczy Miklós.

Mindennapi kenyerünk

Az ember sok kicsi dolgot, mint jelentőségtelent, lemosolygással intéz el. Pedig sok kicsi dolog, következményeiben, nagyjelentőségűvé nőhet. Ilyen kicsi dolog

a gyümölcsészetben a rovarevő madár. Egy madár munkája, gazdasági szempontból, nem sokat jelent, de 100 madárcsalád a gyümölcsvédelemnek 4—5 ingyen munkását állítja sorompóba, mely seregnek irtó munkája jelentős megtakarítási tétel a gyümölcsöskert költségvetésében. A gyümölcsvédelem: permetezés, hernyóenyvgyűrű stb. a termelés legnagyobb tehertétele; a kis, házi gyümölcsösöknek talán egyedüli készkiadása (s mint ilyen legtöbbször el is marad). Viszont ép és szép gyümölcsöt védelem nélkül alig lehet termelni. Törekedjünk arra, hogy a gyümölcsvédelem ingyen munkásaiból, hasznos rovarevő madarainkból, kertünkben minél több család üssön állandó tanyát. Most van az ideje annak, hogy etetéssel és a hideg éjszakákra mesterséges éjjeli védelemmel az éhség és hideg által veszélyeztetett madaraknak menedéket nyújtsunk s így őket kertünkbe szoktassuk. Különösen, mikor mindent hó, jég és zuzmara borít s éjjelenként „csattog" a hideg, szorulnak rá a védelemre. Jól elhelyezett fészekodvak most éjjeli szállásul, majd tavasszal fészkelő helyül szolgálnak. Védett helyre kiszórt ocsú, köles, napraforgó-, kender-, tök-, dinnye-, salátamag, mák, faggyú, húsvagdalék, alkalmas helyre kiakasztott csont, némi hús, zsírmaradék, disznóölési hulladék, különféle hasznos madaraknak kedvenc tápláléka. Erre a célra rendkívül alkalmas az ú. n. madárkalács, melyet úgy készítünk, hogy zúzott olajos magvakat összekeverünk ugyanannyi olvasztott faggyúval s a kihűlt és megkeményedett tömegből ökölnyi darabokat helyezünk el az etetőhelyre. Fontos, hogy védelmi helyeinket úgy válasszuk meg, hogy ott védenceink ellenségeiktől (macska!) védve legyenek.

Kicsi dolog a tojásellenőrzés is *a baromfiudvarban*, de nélküle állandó és biztos haszonnal baromfit tenyészteni lehetetlen. A tojásellenőrzés pontos ismerete annak, hogy tyúkállományunk egyedei tojástermelésben milyen eredményt értek el. Nevet, vagy számot adott tyúkjainknak s naponta feljegyezzük — különösen a téli hónapokban — a tojókat. Ennyi az egész! Ezen az úton idejében ki tudjuk selejtezni az „ingyenélőket" s fel tudjuk fedezni az értékes „aranytojókat". Előbbiektől igyekszünk mielőbb megszabadulni; utóbbiak tojásait majd keltetésre használjuk, mert „hasonló hasonlót nemz" a baromfitenyésztésben is. E munka bevezetésének is most van az utolsó órája, hogy tavaszra tudjuk, milyen tyúkoktól származó tojásokat ültetünk meg.

Lőrinczi László.

BIBLIA ÓRA

December első hetében olvasd: 42. zsoltár. Az Isten után való vágyakozás a vallásos léleknek sajátos vonása. Az Istennek birása, szemtől-szemben való látása csak ritka pillanatokban történik meg az emberi életben. A látó lélek ilyenkor „a hetedik mennyországig“ ragadtatik. Életünk nagyobb része azonban csak várás az Istenre. Várás a nagy Királyra, aki nem fényes pompában jön, hanem a lelkiismeretnek csendes, halk szavában. De mikor megjelenik, mégis pompázó, diadalmas lesz a lélek s a csúfolódók száján elhallgat a gúny: „Hol van a te Istened?“ Itt van a szívemben, ma lépett be, mert vártam, nagyon vártam, régen vártam. Istenvárás az egész élet, s amíg várakozunk, sokszor el is csüggedünk. A letörés ami gyengeségünkből folyik s ezért megérthető, de hogy életünk állandó hangulata legyen, az meg nem engedhető. Mikor minden hullám összecsap felettünk, s a zúgó ár szinte eltemet, akkor jön a szabadulás órája, akkor jön el az Úr, csak az ének el ne hagyja ajkadat, s az imádság ne szűnjön meg szíved dobogtatni. Bizzál Istenben, testvérem s még hálát adhatsz a te szabadításodért, csak higyjed és várjad azt.

December második hetében olvasd: Ézsaiás 55. rész. Isten hivogató szava gyakran csendül fel lelkünkben, de mi nem nyitjuk meg fülünket a bebocsátást kérő szó hangjára. Isten az éhezőknek és szomjazóknak megelégítést igér, de mi ott keressük vágyaink kielégítését, ahol nem találjuk meg. A világ sokszor nevet az örökkévaló javakon, s az imádságos lélek szavát vénasszonyos sápítozásnak bélyegzi. S addig fut a külső csillogás után, amíg el nem veszti érzékét a mélyebb lelki dolgok iránt. Isten és ember között így támad az az óriási szakadék, amelyet áthidalni nagyon nehéz. Soha nem tapasztaltuk ezt olyan keservesen, mint napjainkban, amikor az ember azt hiszi, hogy a saját godolataival váltja meg a világot s a saját elgondolásai alkalmasak egy új világ felépítésére. Ebben a nagy elbizakodottságban jön az isteni szó: „az én gondolataim nem a ti gondolataitok, s az én utaim nem a ti utaitok“. Az Isten a magasságot szemlélő, mi pedig a földön csúszunk. Ezért oly ritkák a pillanatok, amikor fölismerhetjük az Isten céljait és terveit,

pedig folyton elénk tárja, folyton harsogja ebben a nagy mindenségben. Itt van mindenütt az Isten, s nekünk várni kell rá. Milyen paradoxon ez, s mégis mennyire igaz.

December harmadik hetében olvasd: Ézsaiás 35. rész. Vannak az életben és az emberi történelemben szent pillanatok, amikor „a vakok szemei megnyilnak, és a süketek fülei megnyittatnak". Olyankor még a természet is virágos új ruhába öltözik s az egek jó illatot harmatoznak erre a kietlen földre. A tántorgó lábak megerősödnek s elhagyják a széles utat, amely a szomorúságba visz s visszatérnek a keskeny ösvényre, amely az érintetlenség, a nemesség, a becsületesség, az igazmondás, a tisztaság, a szentség országába vezet. „Aki ezen az úton jár, még a bolond se téved el." Pedig a másik uton még az okosak is eltévedtek. Ezért élünk ma olyan életet, ámely inkább a vadállatokhoz méltó, semmint az emberekhez. A ragadozás ma közönséges dolog, a titkos úton való pénzszerzés ma mindennapi, a prédáért az embertársba harapás megengedett eszköz még az „okosak" közt is. Hát akkor szegény „bolondok" hogyne marnák egymást! Hová lett az emberi szeretet, ha egyszer levetkőztük az Isten iránt való szeretetet! Pedig de büszkén hirdettük, hogy mi új világot tudunk építeni kint és bent egyaránt. Nos, jobb lesz visszatérni a Sionra és megváltásért esedezni, amint az emberekhez illik. Ez lesz az az áldott pillanat, amelyet úgy várunk, s amelyben eltünik a fájdalom és a sóhaj, s fejünk felett kigyúl a vígasság, és az öröm örök koronája.

December negyedik hetében olvasd: Lukács evang. 2. rész 25—35. v. Amiről Ézsaiás csak álmodozott, az Simeonnak ennek a kegyes életű öreg embernek ajándékul megadatott. Boldog aggastván, aki láthatta élete értelmét: Istennek Krisztusát. Közülünk hánynak jutott ez osztályrészül? Hányan érjük meg, hogy megláthassuk Jézus születését szívünkben. Mert karácsony minden esztendőben van, de igazi karácsony csak akkor, amikor Jézus valósággá válik a mi lelkünkben. Ekkor a várakozás ideje betelik és megszületik az üdvösség szent érzése. „Látták az én szemeim az üdvösséget", látták az én szemeim Istent és akit elbocsátok, az áldott Jézust. Ez a bizonyosság a legnagyobb csoda a mi életünkben, amelyhez fogható több nincsen. Mert ettől fogva a várakozást boldog jelenlét váltja fel s az eddig csüggedező, kétségeskedő lélek hősi lendületbe jön, hogy Isten lelkétől ihletre visszahódítsa önmagát, és a rája bizottakat annak a magasabb világnak, amely most megnyilt előtte örökre, örökre.

(Bibliás.)

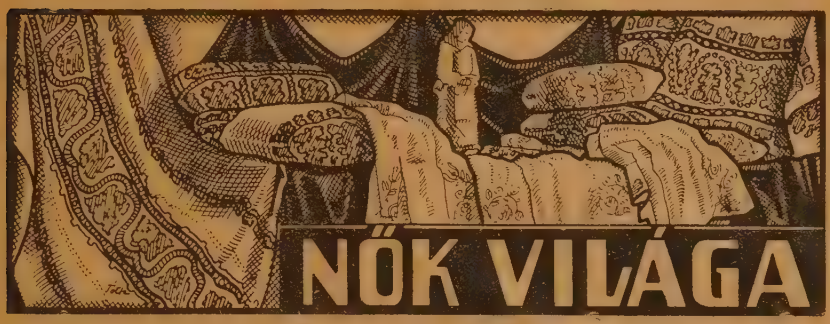

A D. F. Unitárius Nők Országos Szövetségének hivatalos rovata.

Beszámoló a Dávid Ferenc unitárius nők orsz. szöv közgyűléséről.

1934 október 17. d. u. 5 óra. A kolozsvári ősi unitárius kollégium lépcsőjén asszonycsapatok vonulnak fel. s a tanácsterem ajtaján át tűnnek el. A D. F. E. Unit. Nők Szövetsége tartja évi közgyűlését. Az elnöki székben dr. Boros Györgyné, körülötte a tisztikar, a teremben 32 helyi tagon kívül dr. Gál Kelemen, Ürmössi J., Szentiványi S., továbbá örömmel látott vidéki tagjaink. Taar G.-né s Ilonka, Benkő A.-né a háromszéki, Elekes D.-né, Sigmond J.-né az udvarhelyi, Lőrinczy G.-né a székelykeresztúri kör, Csongvay D.-né a bágyoni, Benczédi D.-né a torockói nőszövetségek kiküldöttei.

Elnök megnyitó s üdvözlő szavai után kijelöli a jegyzőkönyv hitelesítőket, aztán Ürmössi K.-né főtitkár olvassa fel évi jelentését a beküldött beszámolók alapján. Majd Taar G.-né olvassa fel a háromszéki köri nőszöv. jelentését. S amit részben itt, részben az előzetes választmányi gyűlésen mondott el, a köri nőszöv. megalakulásáról, azt érdemes leközölni útmutatás gyanánt a még meg nem alakult körök számára. A háromszéki körnek 10 egyházközsége, tehát nőszövetsége van. Falu, nehézkes összeköttetés, elfoglalt asszonyok, s az örök szegénység! Adva van minden nehézség, mely szinte reménytelenné teszi a kapcsolat megteremtését. De asszonyaink nem csüggednek. A lelkészek köri gyűlése Árkosra van összehíva. Ezzel a meghívóval együtt megy a felszólítás a kör nőszövetségeihez, hogy a férfiakkal együtt jöjjenek az asszonyok is, s alakítsák meg a köri nőszövetséget. A lelkészeknek amúgy is kell valami fuvar, társulnak az asszonyok is, s közös autóbuszokon, kocsikon, ahogy lehet, szép számban gyűlnek össze. Megvan az első találkozás, megbeszélés, megalakulás. Ezentúl könnyebben megy az érint-

kezés, egyöntetübb a munka, a tapasztalatlanabb is megtanulja, hová forduljon tanácsért, segítségért. S megállapodnak, hogy a lelkész-köri gyűléssel egyidejüleg, s egy helységben lesz mindig a köri nőszövetség gyűlése is.

Ezután Sigmond J. számol be az udvarhelyi kör megalakulásáról s terveiről. Minden ősszel és tavasszal szándékoznak köri gyűlést tartani, s ez a nap a nőszöv. napja, ahol programmot adnak, megbeszélik a múltat s a jövő terveit. Egyik követésre méltó szép ötletük, hogy összejöveteleikről már eleve kizárják a divat-versenyt, s a ruhagondot; a kör lelkésznéi terveztetnek egy iparművésszel egy székely ruhát, melyet egyszerű, nemes szépségében mindnyájan büszkén viselhetnek majd minden nőszövetségi összejövetelen. Érdemes ezen gondolkozni!

Elnök egyenkint megköszöni a jelentéseket. — S itt mondjuk el közben, hogy 1933 márciustól rövid idő telt el s az orszz szövetség, mint olyan, csak ennyi ideje működik Az egységes munka, a vidék bekapcsolása még csak indul, gyerekcipőben botladozunk még, — idő és tapasztalat, akaraterő és sok-sok szeretet kell, míg tényleg megtaláljuk az útat, s az egymást kereső kezek össze tudnak fogódzni. A hallott jelentések is azt bizonyítják, hogy indul a munka, van akarat, van lelkes szeretet, csak türelem kell, hogy ami még nem megy símán, az is becsiszolódjék. Ne csüggedjen egy vidéki egylet sem, amiért nehezen indul, de ne érezzen szmrehányást a központ iránt sem, hogy nem tud elég irányítást, segítséget nyújtani. Tanulni kell mindent, s az együttes munka új lecke mindannyiunknak.

Azután a pénztáros olvassa fel jelentését, s az ellenőrök igazolására köszönetet, s felmentést kap. Következnek az indítványok. Elsőnek Taar G.-né olvassa fel a nagyajtai lelkész, Taar G. beadványát, melyben egy unit. aggmenház s gyermekotthon felállítását kéri, lehetőleg vidéken. Vajna L.-né, mint a kolozsvári tagozat elnöke, rámutat, hogy a megalakulás utáni első választmányi gyűlés jegyzőkönyvében alapcélul van leszögezve egy ilyen otthon megteremtése, még pedig éppen vidéki elhelyezéssel. Elnök bizottságot jelöl az ügy részletes megbeszélésére, s lehetőleg a munka megindítására.

A gyűlésen nem volt erről több szó, de itt el kell mondanunk, hogy igenis, nem akarjuk a dolgot agyonhallgatni. Nagyon is szívünkön fekszik ez a téma, s talán éppen ezért félünk is tőle. Olyan ez, mint a szép álom, nem merünk felébredni, hogy el ne röppenjen. A kolozsvári nőszöv. most akar egy napközi gyermekotthont felállítani. Adja Isten, hogy sikerüljön! Ehhez megmozgatnak asszonyaink minden követ, s minden segítséget igénybevesznek. Egyidejüleg kétfelé nem lehet teljes erőből dolgozni, de két irányba pumpolni sem lehet. Egy otthon felállítása s fentartása sok-sok anyagi erőt kiván. Nem kell elejteni

a gondolatot! Adja Isten, hogy Taar tisztelendő úr vágya, hogy valamelyik jó vidéki helyen házhelyhez, házhoz jussunk, minél előbb valóra váljon. Minden vidéki nőszöv. nyisson alapot e célra, évente 1—2 előadás, összejövetel, gyűlés jövedelmét tegyék félre — a kolozsvári leányegylet még a múlt évben átadott egy összeget a tervbe vett otthon céljára. — Gyűljenek a cseppek, míg teljes erőnket belefektetve megindulhatunk, mert gondolunk reá mindig, azt megigérjük.

Ezután Mikó L.-né indítványozza, hogy egy intelligens nőt küldjön a nőszöv. szövőtanfolyamra, aki aztán járjon vidékről-vidékre, s tanítsa a jó szövést, ahol még nem tudják. Egyszersmind ajánlja faluszövések kiképeztetését. Közgyűlés helyesli a tervet s a vezetőségre bízza az alkalmas egyén kiválasztását.

Taar G.-né általános helyeslés mellett kéri a köri nőszövetségek megalakulásának sürgetését s ajánlja, hogy a központ adjon felszólítást a köri espereseknek, hogy ők hívják fel az odatartozó nőszövetségeket a megalakulásra. Ugyanily értelemben beszél Urmösi J. is. Reméljük, lesz is foganatja! A vidéki szövetségek munkaprogrammot kérnek. Még 1933-ban készített a központ egy tervezetet, amit szét is küldtünk vidékre, hozzászólásokat kérve. E helyről ismét kérjük a vidéki vezetőket, akik asszonyaik gondolkozását, szükségleteit inkább ismerik, szólaljanak meg, írják meg, mi a véleménük a kiküldött tervezetről, mivel lehetne vonzóbbá, érdekesebbé tenni. A vélemények felhasználásával tudjuk átdolgozni, kijavítani s ismét szétküldeni. A helyi viszonyok szerint még mindig lehet aztán rajta változtatni, javítani.

Benczédi D.-né elmondja, hogy mint fiatal, kezdő papné nagy gondba van, mit, hogyan csináljon, hogy összejöveteleiken a falusi asszonyok megelégedését és érdeklődését felkelthesse, s meg is tarthassa. Taar G.-né elmondja, hogyan folyik le náluk egy összejövetel: először a kántor vezetésével énekelnek, aztán elnöki megnyitó valamely asszonyokat érdeklő témával. Jegyzőkönyv felolvasása. Egyik intelligensebb asszony felolvas valami ismeretterjesztő olvasmányt, szavalat, ének, esetleg valami humoros szám. Következő gyűlés programmjának megbeszélése, ének, ima. Dr. Mikóné hozzászól, s célkitüzésül ajánlja minden egyletnek, hogy ne legyen rongyos, elhagyott gyermek egyik faluban sem. — Sigmond J.-né javasolja, hogy minden vidéki nőszövetség csinálja meg a falusi munka idejére a gyermekek napközi otthonát, ahol a dolgozó anya felügyelet alatt hagyhatja gyermekét, míg munkában van.

Ime, vidéki asszonytársaink, van mit csinálni! Egy-egy intelligensebb, magános asszony vagy leány minden faluban akad, aki esetleg némi dijazásért vállalkozik; helyiséget, ha más nincs, az érdekelt szülők, is adnak, s kész az otthon alapja. Egyelőre

fenyőkkel ékesített sziklatömbök, szakadékokban ugráló zergék, zsisága elől védve van. Területe több vármegye nagyságával ér fel. Hasonló elgondolások szerint vették tervbe a retyezáti vadregényes tájak nemzeti parkká való átalakítását is. Cizbolya

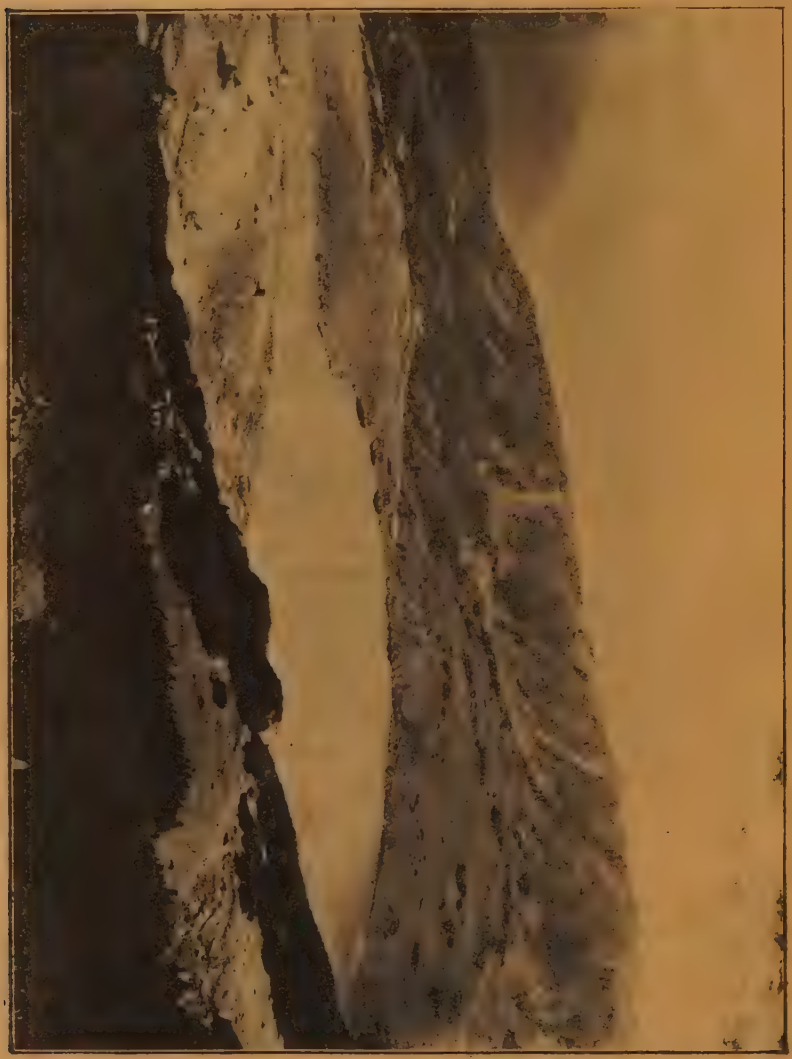

A leendő retyezáti nemzeti park egyik legszebb tengerszeme.

magasban kóválygó saskeselyük ma csak a Retyezátban találhatók meg. Jellegzetes retyezáti növények, régi gleccser maradványok, felejthetetlen szépségű tájak a túristák és természetbarátok százait vonják magukhoz. Ha ezt úgy rendezik be, mint az amerikaiak a Yellowstonit, akkor az emberek ezrei nem fogják külföldre hordani azt a pénzt, ami idehaza is olyan jól fog-

Rovatvezető: **Ifj. Hadházi Sándor.**

Baráti találkozó Dombón. Az 1921—22. tanévben Theologiai akadémiánkon együtt volt s ma már mind a lelkészi pályán működő egykori papnövendékek baráti találkozóra hivattak össze Dombóra november 13—16. napjain. Sajnos, nem jöhettek el mindannyian, túlnyomó nagy többségük levélben és táviratban mentette ki távolmaradását s fejezte ki jókivánságait. Kérésünkre egy nagy iskolateremben szállásoltak el, hol este és reggel megismétlődtek a hajdani kedves jelenetek, komoly megbeszélések, mókákkal, diákos csintalansággal füszerezve. Napközben előadások, istentisztelet és megbeszélések voltak a gyakorlati lelkészkedés problémáiról. Itt adjuk azt a rövid jgyzőkönyvet, melyet egymás tájékoztatása végett Fülöp Zoltán iklandi lelkésztársunk vett fel: Jegyzetek, felvéve Dombón, 1934 XI. 13—16. napjain. Jelen voltak: Pataki András várfalvi, Balázs Ferenc mészkői, Benczédy Domokos torockói, Lőrinczy László kadácsi, Máthé Zsigmond ny.-szentmártoni, Pál Tamás dombói, Szent-Iványi Sándor theologiai h. tanár, Fülöp Zoltán iklandi lelkész. Egy-egy előadást végighallgattak Gvidó Béla esperes, Mátyus Gergely szőkefalvi, Bartók Endre ádámosi, lelkészek és a helyi belső emberek.

Nov. 13-án: Pál Tamás ismerteti Dombó egyházközségének történetét, szervezkedését, a benne levő szokásokat. Méltatja az előadók munkáját. Délután megbeszélések. Este istentisztelet, szolgál Szent-Iványi Sándor.

Nov. 14-én d. e.: Balázs Ferenc bevezeti a beszélgetést: „Lelkész a templomban". A megbeszélés során kialakult a vélemény, hogy: az istentisztelet célja. 1. Isten imádása. 2. Az embereket vallásossá tenni. Ennek a célnak az elérésére szükséges az istentiszteletet élénkebbé, vonzóbbá tenni. Az ima vallásos élményévé legyen a hivőknek, a beszéd akarat ébresztője legyen egy szebb életforma elérésére. A templom szebbé,

művésziebbé tétele. Éneklés, zene kifejlesztése, bibliaolvasás. Templomi ünnepélyek rendezése. Az istentisztelet reformja. D. u. Kisküllőváron levő gr. Haller comtess tyúkfarmjának meglátogtása. Este Balázs Ferenc szolgált.

Nov. 14-én, este: Máthé Zsigmond „Lelkész az egyletekben". Az egyletek élete csak is így lehetséges, ha minden egyes tagozatnak meg lesz a munkaprogrammja. Ilyenformán szükséges férfi, női, ifjúsági és gyermek-egyletek. Nem uniformizált, programm, de egységes munkaterv szükséges. A férfi-szövetségnek vallási, gazdasági, ismeretterjesztő számok mellett, szórakoztató programm. A központi D. F. E. készítse elő. Nőegyletét a központi Nőszövetség. Az ifjúságét a marosmegyei kör dolgozza ki. A gyermekek foglalkoztatására az Unitárius Közlöny *gyermekrovat mellékletet készít.*

Nov. 15-én, d. e.: Lőrinczy László: „Lelkész a gazdasági életben." A gazdasági életben a lelkész csak úgy vegyen részt, ha hozzáértő és példát tud mutatni. Szellemileg, mint ismeretterjesztő, új, elért eredményekre felhivó lehet, gyakorlatilag csak úgy érhet el eredményeket, ha maga mintagazda.

Nov. 15-én, d. u. Szent-Iványi Sándor a hívek látogatásáról, ezen javaslatáról tart előadást. Ismerteti az új lélektan eredményeit. Az eddig ötletszerű látogatások, tanácskozásoknak lelki okait és lehetőségeit tárja fel. Este prédikál Benczédi Domokos. Utána vallásos estély Dicsőszentmártonban. Szabad előadást tartottak Szent-Iványi Sándor, Balázs Ferenc, Lőrinczy László.

Pozitiv eredmények: Tervbe vettük: 1. Egyleti munkaprogramm elkészítését. 2. Gyermeklap megindítását. 3. Lelkészi vándorkönyvtár létesítését. 4. A biblia könyveinek a mai kor szelleméhez való szemelvényes összeállítását.

*

Külön meg kell emlékeznünk arról a meleg szeretetről és szíves vendéglátásról, mellyel Dombó egész lakossága fogadott minket, főképpen pedig Pál Tamás lelkész és Miklós János isk. igazgató afiai és kedves családjaik áldozatos szeretetéről, melylyel naponta hatalmas asztalokat terítettek a jelen voltak testi épülése végett. Végül pedig kiemeljük a dombói unitárius férfi és vegyeskarok szívességét, mellyel a templomban s az esti szerenádban művészi tökéletességü előadásaikkal leptek meg mindnyájunkat. Karnagyukat, Miklós János afiát, minden dicséret megilleti pontos és lelkiismeretes munkájáért.

Házasság. Szabó Magda és Nagy Ernő Kolozsvár, november 4-én törvényes házasságot kötvén, egyházi megáldásban részesültek az unitárius templomban. Isten áldása legyen az ifjú páron!

Színielőadásokra vonatkozó engedélyek megszerzése ügyében sok kellemetlen félreértés történt már s ezért vidéki egyházközségeink és egyleteink vezetőinek figyelmébe ajánljuk a következőket:

1. Engedélyek megszerzése **csak a hatóságokon keresztül** (rendőrség, főszolgabiróság stb.) lehetséges, mert a színházak főfelügyelője magán ember kezéből kérést nem fogad el.

2. A kérést két drb. szövegkönyvvel együtt, legalább három héttel a darab előadása előtt be kell adni a helyi, vagy megyei hatósághoz, hogy az engedély megszerzése késedelmet ne szenvedjen. A kérést a hatóságnak kell felküldenie Isac Emilhez, az erdélyi és bánsági színházak főfelügyelőjéhez, véleményezés végett.

A tanárok és tanítók románnyelvi vizsgája egész országunk kisebbségi tanszemélyzetét a legnagyobb bizonytalanságba sodorta. Átlag számítás szerint a vizsgákon 70% megbukott. A tanároknak engedély van adva, hogy a tanév végén még egyszer előállhassanak, ellenben a tanítóknak január első felében tehetnek kisérletet. Úgy az egyházak, mint a magyar párt azonnal Bukarestbe utaztak és fölkeresték Anghelescu minisztert, hogy engedékenységre bírják. Másfélórás erős harc után a miniszter felhatalmazást adott a közös kérvény benyújtására, ami meg is történt. Egyházunk részéről dr. Boros György püspök, dr. Mikó Lőrinc és dr. Gál Miklós, dr. Abrudbányay Ede orsz. képviselők vettek részt ebben az idegszaggató munkában. A 12 tagu bizottság egyhangú izenete az érdekelt tanárokhoz és tanítókhoz, hogy szorgalmasan s teljes odaadással tanuljanak, mert csak tudásuk alapján remélhetik a katasztrófa elkerülését.

Lapedatu kultuszminiszternél tette tiszteletét a főt. püspök úr dr. Gál Miklós f. ü. gondnok képviselő és dr. Mikó Lőrinc titkár társaságában. Melegen megköszönték azt a nagy jóindulatot, hogy a papok kongruáját száz percenttel kivánja fölemelni. Ez a terv egyelőre csak negyedévre szól, de a miniszter úr hangsúlyozottan kijelentette, hogy a jövő évi költségvetésbe fölvéteti s az a szándéka, hogy az összes papok egyenlő ellátásban részesüljenek.

Brassói templomunk sorsa messze kiterjedő figyelmet keltett. Dr. Joy Amerikai Társulatunk alelnöke Kopenhágában a népes kongresszuson ismertette saját tapasztalatait, a kultuszminiszternél tett látogatását és azt az előzékenységet, melyet Lapedatu miniszter az ügyben tanusított. A miniszter úr a nála járt küldöttség előtt oda nyilatkozott, hogy a kellemetlen ügy sorsa jó úton halad és kielégítő megoldást fog nyerni, amit mi is remélünk.

A főtisztelendő püspök úr dr. Mikó Lőrinc egyh. titkár kiséretében Bucureştibe utazott, hogy az illetékes minisztériumokban az egyházat érdeklő ügyekről tárgyaljon.

E. K. Tanácsi gyűlés volt nov. 22-én, amikor elhatározták sok, fontos tárgyalás alatt levő ügynek az elintézésére való tekintettel, hogy a decemberre tervezett főtanácsot csak január végén fogják megtartani.

A D. F. E. női választmányi tagjai négy egymásután következő hétfői napon előadásokat rendeznek különböző általános eredetü tárgy ismertetésével. Az első előadást Pálfi Márton koll. tanár tartotta november 26-án „Dávid Ferenc korának lelkivilág a" cimmel. A kitünő irodalomtörténész a humánizmusnak és reformációnak szellemes összehasonlításával mutatta be ennek a korszaknak vallásos és vallástalan túlzásait, szembeállítva egyes hitujítók erőszakoskodásait az unitárius reformátor szelidségével. A kiváló előadást a nagyszámu közönség meleg érdeklődéssel kisérte.

A D. F. E. leány-osztálya nov. 14-én este szépen sikerült hangversenyt rendezett a leány-otthon javára a püspökség dísztermében. S. Fogarasi Klára különböző operákból áriákat énekelt Braun Ferenc zongorakiséretével; a művésznő gyönyörü, meleg hangját, fejlett énektechnikáját már többször volt alkalmunk megcsodálni s ez alkalommal is meggyőződtünk kiváló képességéről. Ifj. Márkos Albert zenetanárjelölt Hubay „Cremonai hegedüsét" és „Hejre Kati" csárdajelenetét játszotta gondos kidolgozással, meleg átérzéssel.

Az augusztusban megtartott román nyelvvizsga szomorú eredményét most közölte a minisztérium egyh. főhatóságunkkal. E szerint a vizsgára jelentkezett 5 főgimn. tanárunk közül csak kettő vizsgázott siketrel; 19 tanítónk és tanítónőnk közül pedig 14-en megbuktak. Jelenleg a Bucureştiben időző egyh. vezetőink a megbukottaknak és válságba került iskoláinknak a jövőjéről is tárgyalnak az illetékes állami hatóságokkal.

Halálozások. Szentgeliczei *Iszlay Albert* C. F. R. raktárnok életének delén, 47 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése nov. 16.-án volt Kolozsváron. Isten adjon vigasztalást megszomorodott özvegyének és három gyermekének.

Tamássy József magyarnagyzsombori ref. lelkész életének 46. évében rövid, de kínos szenvedés után Kolozsváron elhunyt. Feleségén és egyetlen fián kivül sógorai: Lőrinczy Géza keresztúri tanár és Lőrinczy Zoltán egyh. számvevő atyánkfiai gyászolják. Legyen pihenése csendes!

Özv. Iszlay Mártonné, a kolozsvári egyházközség néhai kántor tanítójának özvegye, életének 79. évében, rövid szenvedés után, nov. 4.-én Diesőszentmnrtonban elhunyt. 21 évi özvegysége alatt a családja iránti aggodalmak végtelen sorát élte át, amit csupán övéinek ragaszkodó szeretete tudott enyhíteni. Négy gyermeke, veje és öt unokája gyászolják az örök nyugalom honába elköltözött matrónát. Emléke legyen áldott!

A D. F. Egylet őszi előadásai. Szépszámú közönség hallgatta végig november 26-án azt a tartalmas előadást, melyet Pálfi Márton tanár tartott a Dávid Ferenc-Egylet rendezésében az unitárius kollégiumban „Dávid Ferenc korának lelkivilága" címen. Ismertette azt a humanista műveltséget, mely az európai szellemi élet újjászületéseként jelentkezett s amelyből a reformáció is sarjadt, de amely lényegében véve szavakkal való játék s vallástalan filozófálgatásban merült ki. Janus Pannoniusnak, a nagy magyar humanistának mutatta be néhány versét, többek között, saját fordításában, szembeállítva azokat Luther és Dávid Ferenc mélyen vallásos gondolkozásával. A D. F. Egylet következő előadását dr. Jancsó Elemér tartotta meg „Az arabok világában" címmel dec. 3-án, hétfőn este 6 órakor. Az előadó 1931-ben a párizsi gyarmatügyi kiállítás alkalmából áthajózott Eszakamerikába s meglátogatta a nevezetesebb városokat. Előadása nyomán megismertük a francia és spanyol terjeszkedés ellen állandó, de vesztésre álló arab ellenállást, a francia idegen légiót, melyben sok magyar férfi is harcol s a régi Carthago kiásás alatt lévő kultúrájánál állottunk meg. A kiváló előadó értékes szabadelőadását nagy tetszéssel fogadta a közönség.

Következő előadásunkat Dr. Küttel Lajos, orvos, fogja tartani december 10-én este 6 órakor, szintén a püspökség dísztermében, „Modern házasság" címen. Maid december 17-én Moll Elemér, építész-mérnök fog előadni „Modern építészet és lakberendezések" címen, vetített képekkel.

Egyleti élet Kálnokon. Az új lelkész, Rostás Dénes és felesége nagy lelkesedéssel munkálkodnak a vallásos élet fejlesztésén. Nov. 15-én lélekemelő emlékünnepélyt rendeztek Dávid Ferenc halálának évfordulója alkalmával. A templom ezúttal volt először fűtve és kivilágítva. A hivek zsufolásig töltötték meg a padsorokat. Lelkész az ifj. egyletnek állandó helyiséget biztosított, ahol 12-féle ujság, köztük több gazdasági lap is, áll az érdeklődők rendelkezésére. Hosszu Ferenc énekvezér irányítása mellett régóta szép sikerrel működik a férfi dalárda, újabban a lelkészné vezetésével megalakult a női énekkar is. A buzgó és szeretetteljes munkához kitartást és Isten áldását kívánjuk!

GYERMEKVILÁG

Amerika felfedezése.

János bácsi ekképpen meséli el unokáinak Amerika felfedezését.

„Az jó Kolumbus Kristóf elment az királhoz.

— Adjék ked nekem, felséges úr, három hajót s én felfedezem Amerikát.

Az király adott. Másnap már ment is a három hajó, amerre csak látott. Harmadnap elértenek egy nagy csuda száraz földet, hol mindenféle kék, zöld és piros emberek futkostak.

— Vademberek kentek? — kérdé Kolumbus Kerestóf.

— Azok vónánk, istálom alásan — felelék azok, — hát kend az a Kolumbus Kerestóf?

— Az vónék, biza, — felelt Kerestóf.

— Na, hisz akkor fel vónánk fedezve — ujjongtak a vadak. Hát így fedezték fel Amerikát.“

Levél a kabátzsebben.

Péter bácsi fia egymás után küldi a leveleket a gimnáziumból haza. Persze, pénzt kér. Sokáig semmi válasz. Végre jön egy csomag, benne egy rend új ruha. A fiú felpróbálja s amint javában illeg benne, a kabát zsebében valami megzörren. Odanyul, hát egy levél s benne egy száz lejes papirpénz. „Édös fiam, Están!“ Igy szól a levél. „Aztat a levelet, akibe pénzt kértél, nem kaptuk meg. De itt küld az anyád 100 lejt. De úgy, hogy én ne tudjam. Itt küldünk egy rend ruhát es, de megkiméld, mert drága a posztó.

Csókol szerető apád: Están.“

Utóirat. Eztet a levelet keresd a kabát belső zsebibe, mert hogy oda tettük.

(T. J. tréfálása nyomán írtam le ezt a két történetet. Örvendenék, ha olvasóim közül (húsz évesektől lefelé) néhányan kifejtenék, hogy hány téves és helytelen állítás fordul elő bennök. A legsikerültebb válasz értékes könyvjutalomban részesül. *A szerkesztő.)*

Felkérem lelkész afiait, hogy az *„Uj teologia és az Unitárizmus“* cimü mű árát sziveskedjenek hozzám beküldeni, mert a f. évben el kell hogy számoljam. — Hadházy Sándor, pénztárnok.

Az Unitárius Közlöny zenemelléklete jelen számunkban megindult. Minthogy azonban E. K. Tanács nem volt abban a helyzetben, hogy jelenleg anyagi segitséget nyujtson és mert a D. F. Egylet egymagában szintén nem vállalhatta a tetemes költségtöbbletet — kénytelenek voltunk úgy oldani meg a kérdést, hogy minden egyházközségbe csak egy mutatványszámot küldtünk. Ezuton is kérjük lelkész afiait, hogy a hozzájuk küldött mutatványszámot mutassák be híveiknek, hogy aki kívánja, megrendelhesse. A Közlöny rendes előfizetési árán felül 20 (husz) lejt kell még egy évre fizetnie annak, aki a zenemellékletet *is* kapni kívánja. Számonként négy Közlöny nagyságú oldalon évi 10—12 számban fogjuk hozni új énekeink orgonakíséreteit, melyeknek megjelentetésével régóta érzett hiányt vélünk pótolni. Csak, ha már mind behoztuk új énekeink orgonakiséreteit, akkor kerülhet sor önálló szerzemények megjelentetésére. Tehát valószinüleg csak 1936 januárjától kezdve. A zenemellékletet *ingyen* senkinek sem küldhetjük. Elvárjuk, hogy zeneértő olvasóink és főkép kántoraink mind megrendeljék a zenemellékletet, mert legalább kettőszáz előfizetőre lesz szükség, hogy egyáltalán rendszeresen megjelentethessük ezt az általános egyházi érdekből annyira fontos mellékletet. Jelen számunk orgona-kíséreteit Ütő Lajos afia szerezte és bocsátotta rendelkezésünkre.

A kolozsvári unitárius kollégium története. Hosszú évek éjet-napot egybetevő munkájának eredménye készen várja a nyomdagépek zakatoló munkáját, hogy a nagy mű két hatalmas (kb. 450—450 oldalas) kötetben a kultúra közkincsévé váljék.

Dr. Gál Kelemen, a kollégium volt igazgatója és jelenlegi felügyelő gondnoka évek óta keresett, kutatott, fáradságot nem ismerve dolgozott, mialatt könyvtárakban, levéltárakban gyűjtögette a tégladarabokat, melyekből a kolozsvári unitárius kollégium történetét megépítette. Most aztán elmondhatja a római költővel: „Exegi monumentum aere perennius."

A 350 esztendőt magába ölelő, nemcsak unitárius, hanem általános magyar szempontból is nagyfontosságt munka megjelenésének lehetővé való tétele mindnyájunk elsőrendü kötelessége. Dobbanjon össze a világ minden részén testvéri együtt-érzésben az ősi kollégium százakra menő véndiákjainak szíve;

sorakozzanak az élen, első csapatként az előfizetők és előfizetőket gyűjtők táborába, hogy „az édes anyát, akit hétköznapi ruhájában már láttak, ismerjék meg történeti kosztümjében is“ — amint ezt egyik, külföldön élő illusztris hittestvérünk írja.

A két kötetes munka ára 250 lej körül lesz. Előfizető jelentkezéseket elfogad a szerző, valamint a kollégium igazgatósága is.

Kovácsi Pál képkiállítása. November 25-én nyilt meg és december 10-ig lesz nyitva Kovácsi Pál afia képkiállítása a „Kolozsvári Friss Ujság“ földszinti helyiségében. A hetven kiállított kép méltatására még visszatérünk. Addig is ajánljuk Kolozsvárt időző, vagy lakó hiveinknek, nézzék meg ezt az érdekes és értékes képkiállítást. Belépti díj nincs.

Szívemet hozzád emelem, női imádságos könyv, sok menyasszonyt tett boldoggá, sok özvegyet vigasztalt meg. Az imádságait nem unitáriusok is szívesen olvassák. Ára fűzve 40 lej. Ha valaki díszes kötést kiván, arról szívesen gondoskodunk.

Bevezetés a vallás lényegéhez. Irta Fikker János, kövendi lelkész. Nyomatott Füssy József nyomdájában, Tordán, 1934. Egy értékes vallásbölcseleti művel gazdagodott teológiai irodalmunk. Szerzője a dolgozni akaró ifjú nemzedék egyik tehetséges tagja. Munkája átlépi a szó szoros értelmében vett teológiai művek megszokott írásmódját. Nemcsak teológusok számára írta meg ezt a kis művet, hanem mindenki számára — az embernek szól ez a munka. A legújabb kutatások eredményei alapján vázolni akarom azokat a különböző tudományokat, amelyek magyarázatai fokról-fokra közelebb visznek a mi kérdésünk kiinduló pontjához: az emberhez.“ Egy képet akar adni a szerző a nagy mindenségről, amelynek egyik kicsi bolygóján mi emberek élünk és ez a kép segíteni fog bennünket a vallástünemények megértésében. A különböző vallások, filozófiai elképzelések stb. tömkelegéből igyekszik kihámozni „azt a szellemi, érzelmi élményt, mely a tulajdonképpeni vallás“. Maga a könyv hát részben tárgyalja a vallás lényegét: A vallás az emberek tulajdona. A vallás tudományos kutatása. A vallás eredete. A vallás fejlődése. Mi tehát a vallás? A vallás létjogosultsága. Az új lélektan és a vallás. — És még csak annyit, hogy a szerző nem a katholikus, református, vagy unitárius vallásról akar beszámolni, hanem ezeknek a vallásoknak és minden más vallásnak a gyökértápláló talajához akar vezetni. Ez a talaj pedig az emberi lélek. Ajánljuk mindenkinek e tanulságos kis könyv elolvasását. (e. j.)

Idősb Péterffi Gyula: „Karácsony estéjén“ című egyfelvonásos gyermekszíndarabja kapható az Unitárius Sajtó és Iratterjesztőnél, továbbá a Minerva Könyvkereskedésben Székelyudvarhelyen és a Székelykeresztúri Unitárius Főgimnáziumnál.

Az Unitárius Közlöny megjelenik havonta. Szerkesztő: Szent-Iványi Sándor.

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MÜINTÉZET R.-T. CLUJ-KOLOZSVÁR 21070